

AGRESIVNOST IN NASILJE

Agresijo soc. psihologi definirajo kot obnašanje, ki povzroči negativne rezultate drugim osebam. Večina agresivnih dejanj se zgodi pod vplivom močnih emocij in efektov => gre torej za ASOCIALNO OBNAŠANJE. Ločimo več vrst agresije :

prvi sklop : *-instrumentalna agresija* - ko je agresivno dejanje le sredstvo za doseg ciljev

-sovražna agresija - kjer pride do izražanja sovraštva med akterjem in žrtvijo

drugi sklop : *-aktivna agresija* - agresivna dejanja; udarci

-pasivna agresija - povzročite škode zaradi svoje pasivnosti(ne pomagati nekemu v nesreči)

V psih. sta dve glavni teoretski razlagi za agresivna dejanja:

Biološke osnove odgovornosti

-McDougall v svoji knjigi "Uvod v soc.psih." razlaga, da človekovo soc. obnašanje vodijo instinkti(18).

-Freudova psihoanaliza razlaga agresijo kot reakcijo posam. na frustracije, zaradi preprečevanja zadovoljitve njegovih želja.

-Lorenzova etnološka teorija označi agresivnost kot splošno značilnost živalskega obnašanja. Agresivno obnašanje je rezultat naravne evolucije vrst in povečanja možnosti neke vrste za preživetje. Vzpostavlja se NARAVNA HIERARHIJA, ki vzpostavlja najboljše individume na najvišje mesto.

sklep : agresija ni biološko pogojena

Socialne teorije agresivnosti

-Učenje agresivnosti

Agresivno dejanje je velikokrat nagrajeno, posam. pa izberemo takšno delovanje, ki nas pripelje do ciljev. Kazni večinoma pravzaprav delujejo negativno, posam. je še bolj agresiven, če pa je le opozorjen na miroljuben način zmanjša agresivnost.

Agresivnosti se naučimo s posnemanjem drugih (staršev). Glede tega je bilo narejenih veliko raziskav ==> BANDURA.

Pomembno vlogo imajo tudi mediji, vendar pa tudi te interpretirajo na dva načina:

1* povečujejo agresijo - dajejo model

2* zmanjšujejo agresivnost, saj imaginacija nasilja zmanjšuje potrebo po nasilju

-Frustracija in agresivnost

DOLLARD, DOOB, MILLER - avtorji frustracijske teorije agresije, raziskujejo povezanost med frustracijo in agresijo. Frustracijo razumejo kot stanje, ki nastane, kadar je organizmu zaprta pot zadovoljitve svojih ciljev, kar vodi v agresijo. Pri tem niso upoštevali, da frustracija vodi tudi v jok, obup in ne vedno v agresijo in so zato to teorijo preoblikovali; da frustracija le sproži dražljaj, toda ali se bo agresija dejansko razvila je odvisno še od drugih dejavnikov.

BERKOVITZ pa med frustracijo in agresijo vključi še en dejavnik - SPROŽILNI DRAŽLJAJ - frustracija izzove v posam. določeno vzburjenje, napetost, jezo..., ki pripelje do notranje pripravljenosti na agresivno obnašanje. Vendar pa se ta pripravljenost uresniči takrat, če celotna situacija vsebuje sprožilne dražljaje, ki imajo agresivni pomen ==> UČINEK OROŽJA

Agresija je odvisna predvsem od definicije obnašanja kot agresivnega ali neagresivnega. Pri definiciji nekega dražljaja kot agresivnega so bistvenega merila :

3* škodljiv namen

4* dejanska škoda

5* kršenje veljavnih norm

- *Množično nasilje, psihologija genocida*

Startna točka množičnega nasilja so težavne ekonomske in družbene razmere v neki družbi, ki so predhodne pojavom brutalnega nasilja nad celotnim socialnim sistemom.

ERVIN STAUB - raziskuje krizne družbene razmere in navaja vrsto kult.-druž. znač., ki podpirajo razvoj množičnega nasilja:

6* kult. razvrednotenje podrejenih skupin in njihovo diskriminiranje

7* spoštovanje in zaupanje avtoritetam

8* monolitna kultura in družbena organizacija

9* obstoj posebnih kulturnih samopodob in vrednosti

10* ideologija, ki obljublja boljše življenje

11* tradicija agresivnosti v neki družbi

Množično nasilje je predstopnja genocida, ki je končna točka tega procesa. Družba, ki izvaja genocid nad neko manjšino ima :

- **zavestne storilce** moralnih dejanj, ki se začnejo z odporom do neke skupine in preidejo od manjših maltretiranj do večjih

- **pridruženi storilci** zaradi poslušnosti avtoritetam in oblastem

- **stranski opazovalci**: -notranji opazovalci s strani dominantne skupine, ki niso neposredno vključeni v dejanja

-polaktivni udeleženci so prav tako opazovalci, ki se strinjajo z načeli dominantne skupine in si na tak način izboljšujejo soc.položaj in podobno

-zunanji stranski opazovalci